

Oldřich Kužilek

106

odpovědí na vaše dotazy

Příručka pro občany o svobodném přístupu k informacím

Projekt „Právo na informace“

Děkujeme

Nadaci Open Society Fund Praha za finanční podporu

Občanskému sdružení Actio in distans za spolupráci na internetové podobě projektu „Právo na informace“

Obsah

Tato publikace	5
Kdo a koho může žádat o informace?	6
O jaké informace žádat?	8
Jak žádost podat?	10
Jak se žádost vyřídí?	13
Lhůta	13
Neuspokojivá odpověď	14
Odepření	15
Jak má úřad vyřídít poskytnutí informací?	16
Na které informace mám či nemám právo?	18
Hospodaření obce	19
Výběrová řízení, kontroly	20
Obchodní tajemství, cenné papíry	22
Ochrana osobnosti a soukromí	24
Jaká je úhrada nákladů?	27
Kdy a jak mám podat odvolání?	31
Kdy a jak se mám o informaci soudit?	33
Ještě nějaké otázky?	35
Povinně zveřejňované informace	35
Internet	36
Výroční zpráva	37
Zápisy z jednání rady, zastupitelstva a dalších orgánů	37
Ostatní	39

PŘÍLOHY

Vývojový diagram vyřízení žádosti o informace	28-29
Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	43
Žádost o poskytnutí informace	53
Odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti	54
Občanské poradny	55

Tato publikace

vznikla jako souhrn otázek, které občané vznesli v poradně specializovaného serveru pro svobodu informací www.ostosest.cz, na různých seminářích k této problematice, anebo které vyplynuly z konkrétních případů. Ten, kdo se zatím nesetkal se sporem okolo přístupu k informacím, které ho zajímají, si může položit otázku:

Na co mi budou informace, které si vyžádám?

- můžete zjistit, co se bude ve vašem okolí stavět
- můžete se dovědět, kolik se vynakládá na úklid vaší obce nebo města
- můžete se informovat, za kolik se pronajímá dům patřící obci nebo státu
- můžete zjistit, komu byl veřejný majetek pronajat
- můžete se dozvědět, jaké poradce má ministr nebo starosta
- můžete získat přehled o zadávaných zakázkách ve vašem městě, kraji...
- můžete sledovat hospodaření nejen vaší obce
- můžete se dozvědět to, co vás zajímá a na co jste zatím neměli odvahu se zeptat
- můžete také dát úředníkům najevo, jaké informace je důležité zveřejňovat
- můžete sledovat, kdo a jak za vás rozhoduje
- můžete znát, co všechno se ze státních prostředků hradí
- můžete zjistit, kdo z vašich zastupitelů jezdí na služební cesty a kam
- můžete srovnávat úroveň služeb zaměstnanců státní správy v jednotlivých městech
- můžete získat přehled, na co se ptají ostatní občané
- můžete...

Svobodný přístup k informacím je podmínkou svobodného rozhodování a demokracie. Občan je právým vlastníkem všech informací, které shromáždily a vytvořily úřady. Může si je kdykoli vyžádat. Může vědět, proč se to či ono rozhodlo tak či onak, aby mohl skutečně informovaně a tedy svobodně rozhodnout, komu dá svůj hlas v příštích volbách.

Proto přístup k informacím dělá z anonymní osoby v soukolí státní mašinérie skutečně plnohodnotného občana.

Úřední monopol nad informacemi navíc poskytuje neobyčejnou moc veřejným činitelům i zaměstnancům státní správy. Vytváří tak prostředí, v němž se daří drobné i rozsáhlé korupci.

Proto přístup k informacím a zájem občanů o ně působí jako lék proti nehospodárnosti, nerovnosti a zneužívání postavení.

Kdo a koho může žádat o informace?

1. Kdo může požádat o informaci?

Toto právo má každý. Pokud kdokoli chce získat informaci, která nebyla zveřejněna (anebo mu z jakéhokoliv důvodu způsob zveřejnění nevyhovuje, třeba se obává chyby na internetu), může o informaci požádat.

2. Které orgány se svou žádostí mohou oslovit?

Povinných subjektů je obrovské množství. V zásadě se lze obrátit na **všechny veřejné instituce, kterým je zákonem svěřena pravomoc rozhodovat a jsou placeny z našich daní**. Například všechna ministerstva, všechny orgány státní správy, obce, kraje, organizace typu ČNB, Rada Českého rozhlasu, Česká televize, vysoká škola, Akademie věd, Fond národního majetku. Také právnické a fyzické osoby, které rozhodují o právech občanů. Jsou to například patentoví zástupci, notáři atd.

Nezapomínejme na nemocnice nebo na zdravotní pojišťovny (v určitých situacích rozhodují o právu na zdravotní péči). Okolo problematiky nemocnic jsou velké nejasnosti a spory. V jádru jde o přístup k informacím o kvalitě péče poskytované jednotlivými lékařskými zařízeními. Zatím pojišťovny a nemocnice kladou odpor, odkazují se na zcela neprávnickou argumentaci např. na stanovisko kardiochirurgické společnosti, které vyjadřuje názor, že veřejnost není schopna správně pochopit význam informací o úspěšnosti určitých operací, a proto se jí tyto informace nebudou poskytovat. V poslední době však již většina nemocnic a pojišťoven na informování veřejnosti přistupuje.

3. Jsou městské části také povinny poskytovat informace?

Všechny městské části a městské obvody jsou povinnými subjekty. Rozdíl mezi nimi může být jen v tom, co spadá do jejich působnosti. Z hlediska poskytování informací je podstatné, co jim statut města svěřil do působnosti, a jen o tom musejí poskytovat informace (nic jim však nebrání poskytovat i další jim dostupné informace). Ovšem pokud jde např. o povinnost zveřejnit výroční zprávu, tu mají stejnou všechny městské části a obvody, neboť jim to ukládá přímo zákon.

4. Vztahuje se zákon o poskytování informací č. 106/99 Sb. rovněž na školy, včetně vysokých a univerzit?

Zákon č. 106/99 Sb. se jednoznačně vztahuje i na vysoké školy. Patří do tzv. **úplné informační povinnosti** podle odst. 1 § 2. Ten zní:

*Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány a orgány územní samosprávy a **veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky***. Nelze mít pochybnost o tom, že veřejná vysoká škola přesně vyhovuje definici „veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky“. Proto vysoké školy musejí poskytovat v režimu zákona č. 106/99 Sb. **všechny informace, které mají**, (např. průměrné platy pedagogů, počty vozidel, majetek školy atd.). Jediné omezení při tomto poskytování informací je tam, kde se žádost dotkne informace, která je **chráněna z jiného, zákonem přesně stanoveného důvodu**. Nejčastěji to bude oblast osobních údajů (např. tedy lze poskytovat jen souhrnné údaje o platech či studijních výsledcích, nikdy ne jmenovitě).

5. Vztahuje se povinnost poskytovat informace taky na Policii ČR a obecní (městskou) policii?

Ano, i tyto organizační složky státu či obce spadají pod informační povinnost. Z jejich činnosti budou zpravidla omezeny ty informace, které spadají pod okruh utajovaných skutečností (definuje je zákon o utajovaných skutečnostech a nařízení vlády k němu). Taky budou často omezeny informace povahy osobních údajů. Ale ostatní informace, například o počtu vozidel, počtu vyřešených případů, vzdělanosti příslušníků, jejich platech (nikoli individuálně) jsou povinny poskytovat.

6. Je příspěvková organizace, zřízená městem a financovaná z rozpočtu města, povinna poskytnout informace o svém hospodaření?

Je-li organizace plně napojena na městský rozpočet, resp. je-li z něho financována, máte právo na veškeré informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Je zde přímá souvislost s ustanoveními zákona č. 128/2000 Sb. o obcích.

O jaké informace žádat?

7. Jaká je definice pojmu informace pro účel zákona?

Zákon záměrně nepodává žádnou definici informace. Ani by to nebylo možné. Pojem informace je v zákoně použit jako obecný pojem, každému známý z praxe. Není ho třeba dále specifikovat, podobně jako například pojmy podání, právo anebo povinnost.

8. Jak lze zjistit, v čí kompetenci je informace?

Jedině znalostí dané problematiky. V oblasti přístupu k informacím neplatí, že úřad vaši nesprávně adresovanou žádost předá správnému úřadu. Existují také vyhledávací servery, mapující veřejnou správu (například www.centralniadresa.cz; www.obce.cz a další).

9. Jak lze zjistit, je-li pravda, že se požadovaná informace nevztahuje k působnosti orgánu?

Informace se vztahuje k působnosti instituce, pokud se tato danou věcí na základě svých povinností zabývá. Princip přístupu k informacím znamená možnost občana „podívat se na údaje, které na úřadě leží, s nimiž úřad pracuje“. Jedna a táž informace se proto může vztahovat k působnosti více úřadů, a všechny jsou povinny ji poskytnout. Není rozhodující, zda žádanou informaci úřad vytváří či o ní rozhoduje, ale zda s ní pracuje. Věc dobře prozkoumejte a zorientujte se. V pochybnostech podejte žádost znovu se zpřesněním a zdůrazněte, proč by měla patřit do působnosti úřadu. Pokud opět neuspějete, je potřeba se odvolat.

10. Můžeme požadovat i informace o pořadnících, třeba v domovech důchodců?

Ano – povinnými subjekty jsou zde ty orgány, které rozhodují o právu na zdravotní péči a na sociální pomoc. Pořadník jako informace, vypovídající právě o realizaci tohoto práva, pak musí být přístupnou informací. Samozřejmě ale budou chráněny osobní údaje v něm uvedených osob, takže by mělo jít jen o pořadí jmen (jméno samo není považováno za osobní údaj). Nelze se však příliš efektivně domáhat podrobných sociálních důvodů, proč byl kdo zařazen – to už je právě chráněná osobní sféra.

11. Je povinen orgán státní správy poskytnout informaci z územně plánovací dokumentace z roku 1964?

Ano, je povinen ji poskytnout. Má ji uloženu ten úřad (případně jeho právní nástupce), který ji původně pořídil. Zákon č. 106/99 Sb. nijak

neomezuje v čase přístup k informacím, tedy ani ke starým informacím. Zákon č. 50/1976 Sb. (stavební zákon) nestanoví žádné zvláštní omezení přístupu k informacím, obsaženým ve stavební dokumentaci. Jediné omezení tedy nastane podle zákona č. 106/99 Sb. v oblasti ochrany osobních údajů (o stavebnících apod.). Také musí být dodržena ochrana soukromí podle občanského zákoníku (například nesmějí být poskytnuty půdorysy obytných domů a bytů). Dále je myslitelná ochrana utajovaných skutečností, pokud by šlo o nějakou bezpečnostní, vojenskou a podobnou stavbu.

Jak žádost podat?

12. Musím nějak vysvětlit, proč chci požadovanou informaci a co s ní budu dělat?

Motivace žádosti, co s informacemi chcete dělat, jak je budete interpretovat, je vaše osobní záležitost a úřad po tom nesmí ani pátrat, ani to jakkoli posuzovat či komentovat. Do žádosti se nic takového neuvádí.

13. Jak vypadá žádost? Podává se ústně nebo na nějakém formuláři?

Formy podání žádosti mohou být různé. Dva hlavní způsoby jsou **ústní a písemný**. Oba tyto způsoby mohou být uskutečněny i telekomunikačním zařízením, tedy například telefonickým hovorem anebo faxem či elektronickou poštou. Formuláře předepsané nejsou, úřad může pro usnadnění nabídnout nezávazný formulář. Úřady někdy předkládají žadateli formulář pro podání žádosti, v němž je předtištěno mnoho nadbytečných údajů, které nemají právo po žadateli chtít. Takový formulář tedy lze brát jen jako pomůcku, která nemá žádnou právní závaznost, a je správné vyplnit jen ty údaje, které jsou pro vyřízení konkrétní žádosti nezbytné (např. adresa pro případ, kdy žadatel chce zaslat informaci poštou). Pokud pro vyřízení žádosti takové osobní údaje nejsou potřebné, je jejich vyžadování porušením zákona o ochraně osobních údajů (zákon č.101/2000 Sb.)

14. Musím poslat svou žádost doporučeně nebo stačí obyčejný dopis?

Žádost můžete podat jakkoliv, pokud si však chcete zajistit silnější důkazní prostředky pro případný spor (například máte podezření, že úřad nebude při vyřízení postupovat korektně), je potřeba podat žádost buď osobně v podatelně úřadu a nechat si podání potvrdit na kopii, anebo poslat žádost doporučeně. **Ve všech případech je podstatné mít kopie** od všeho, co píšete a posíláte, **a psát si data**, kdy jste co obdržel (pro dodržení lhůt, v nichž musíte reagovat na sdělení úřadu). To je důležité proto, že na sdělení úřadu je sice datum vyhotovení, na obálce většinou je otisk podacího razítka pošty, z něhož je někdy čitelné datum, ale nikde není zaznamenáno, kdy jste zásilku obdrželi. Za pár dní bývá problém si to přesně vzpomenout.

15. Jak se správně zeptat na určitou informaci?

Informace je věc se zvláštními rysy. Je svým způsobem velmi „tekutá“, nemá přesný rozměr, ohraničení. Informace se navzájem k sobě různě váží, a naopak lze každou informaci dělit na „dílčí informace“. Proto je

nutné jednak formulovat žádost tak, aby účinně mířila k jádru toho, co se chceme dozvědět, a jednak se musíme smířit s tím, že často budeme po prvním dotazu žádat o zpřesněné informace znovu, protože teprve prvním dotazem zjistíme, na co a jak se vlastně máme zeptat. Často je dobré specifikovat informaci věcí, ke které se vztahuje a ještě například datem, kdy se projednávala v určitém orgánu. Také je možné ji určit jako informaci obsaženou v konkrétním dokumentu.

16. Mohu se zeptat i jen telefonem?

Ústní žádost podá žadatel buď při osobní návštěvě na úřadu, nebo při telefonickém hovoru. Na ústní žádost je úřad (úředník) povinen odpovědět stejně jako na písemnou žádost. **Ústní žádost** (protože u ní nelze dobře doložit, jak zněla) však **nemůže vést k formalizovanému procesu opravných prostředků** (odvolání), pokud je žadatel s poskytnutou informací nespokojený. V takovém případě musí podat žádost písemně. **Pro ústní žádost ani nejsou stanoveny lhůty pro vyřízení.** Vychází se z toho, že ústními žádostmi se řeší běžné kontakty s úřady. Vždy, když by došlo ke sporu, musí žadatel podat žádost písemně.

17. Musí obecní úřad sdělit informace i osobám, které v obci nežijí?

Právo na informace není vázáno na bydliště. Obyvatelé dané obce mají oproti ostatním jen trochu vyšší oprávnění ve formě přístupu k informacím.

18. Jaké údaje po mně úřad může chtít při podání žádosti?

Princip je jednoduchý: lze požadovat jen takovou identifikaci žadatele, k níž je zákonný důvod. Ten je v různých situacích různý, a odvozuje se od okolností, k nimž je identifikace potřebná. Pokud je třeba doručit **rozhodnutí** do vlastních rukou, pak je třeba zjistit poštovní adresu a úřad ji tedy může od žadatele žádat. Pokud bude třeba vyžádat úhradu nákladů, pak může úřad žádat přiměřenou identifikaci, sloužící k případnému vymáhání způsobené škody. Takovou identifikaci může být jméno, příjmení a adresa bydliště podle OP.

19. Musí dožádaný subjekt ověřovat, zda žádost podává za právnickou osobu oprávněná osoba, např. v Obchodním rejstříku?

Nemusí to ověřovat, stejně jako nemusí ani nemá právo ověřovat totožnost žadatele fyzické osoby. Jedinou výjimkou může být situace, kdy bude vyžadovat vysokou úhradu nákladů a chce se proto ujistit, že opravdu vzniká závazek konkrétní osoby. Pak ale nemusí ověřovat zrovna v obchodním rejstříku, postačí například dopis právnické osoby žádající informace podepsaný jednatelem.

20. Může po mně úřad při podání žádosti požadovat složení nějaké zálohy?

Přijetí žádosti (ústní či písemné) nesmí být nikdy podmíněno zaplacením úhrady či zálohy. Takto podmíněno může být pouze vydání již výsledné poskytované informace (tedy na konci procesu poskytnutí informace).

21. Jak zjistím výši úhrady za poskytnutí informace, kterou může úřad požadovat?

K orientaci žadateli slouží povinně zveřejněný (např. vyvěšený) ceník. Žadatel má právo vyžádat si od úřadu předpokládanou výši úhrady nákladů. Zákon nestanoví, zda tato výše musí být potvrzena ihned při podání žádosti anebo (pokud posouzení její výše vyžádá čas) až o něco později. Předpokládaná výše úhrady však, pokud ji žadatel vyžaduje, nemůže být sdělena až na závěr – při poskytnutí informace.

22. Mohu si vyžádat i formu poskytnutí informací, například fotokopie určitého dokumentu?

Úřad není vázán v tom, jakou technickou formu pro poskytnutí informace zvolí. Poskytnutím informace se míní poskytnutí jejího nehmotného substrátu, nikoli nutně určité technické podoby zachycení informace (např. žadatel si nemůže vynucovat, že určitá informace mu bude poskytnuta právě formou fotokopie originálu. Úřad může zvolit např. výpis požadované části z originálu.). Nicméně vždy je zaručeno, že žadatel, pokud to sám chce, může získat nějakou fyzickou podobu informace (opis, kopii části, přepis na disketu), kterou si může „odnést“. Nemůže tedy být odkázán jen na nahlédnutí do spisu či jiného podkladu. Zpravidla úřad poskytuje informace podle žádosti, například na elektronickou formu žádosti odpoví stejnou cestou.

Jak se žádost vyřídí?

Lhůta

23. Jak dlouho trvá vyřízení žádosti? Od kdy do kdy se počítá lhůta pro vyřízení?

Lhůta pro poskytnutí informace je **15 dní**. Informace má ale úřad poskytnout **vždy co nejdříve je to možné**, tedy ihned, jakmile má informaci k dispozici (vyhledanou, okopírovanou apod.). Zákon stanoví nejpozdější lhůtu pro jejich poskytnutí. Poskytnout informaci zbytečně až na konci lhůty, pokud ji úřad má připravenou dřív, by byl nesprávný úřední postup.

Lhůta začíná běžet následující den po podání žádosti a končí vždy v pracovním dni, tzn. pokud konec lhůty připadne na neděli, lhůta končí v pondělí včetně. Lhůta je ze strany úřadu splněna, když je odpověď ve lhůtě předána k poštovní přepravě. Ke lhůtě tedy vždy musíme počkat ještě dva tři dny, zda zásilka nedorazí poštou. Okamžik poskytnutí informace nastane, když je žadateli sděleno, že má informaci připravenou. Tzn. že ve lhůtě například dostanete sdělení, že vámi požadovaná informace je k vyzvednutí na úřadě. To se využije hlavně tehdy, když je třeba zaplatit úhradu nákladů proti vydání informace. Doručování (vyzvednutí) informace se již do lhůty samozřejmě započítat nemůže. V praxi však úřad obvykle ani nesdělí, že je informace připravena, a ve lhůtě vám ji prostě pošle.

24. Může si úřad nějak lhůtu prodloužit? Jak se to dozvím?

Úřad může lhůtu pro poskytnutí informace prodloužit **nejvýš o deset dnů**, ale jedině ze tří přesně popsanych důvodů: a) vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost, b) vyhledání a sběr objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti, c) konzultace s jiným povinným subjektem, který má závažný zájem na rozhodnutí o žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.

Úřad vás o prodloužení musí informovat v základní (neprodloužené) lhůtě. Technický způsob tohoto sdělení závisí na tom, jak byla žádost podána (když např. úřad zná jen telefon žadatele, zavolá mu; pokud žádost byla podána elektronickou poštou, může úřad toutéž cestou sdělit prodloužení lhůty; samozřejmou možností je i posláni poštou, pokud

žadatel uvedl poštovní adresu). Pro případ sporu bude telefonické sdělení zaznamenáno do spisu formou poznámky, sdělení elektronickou poštou je uloženo v poštovním programu úřadu.

Neuspokojivá odpověď

25. Co když mi úřad sdělí, že informaci vlastně nepotřebuji, protože na té věci není nic zvláštního?

I s takto absurdními odpověďmi se lze setkat. Pokud však nenastal žádný z případů, kdy úřad nemohl pro formální nedostatky žádost věcně vyřídit (anonymní, nepřesná či k úřadu se nevztahující žádost), zbývají úřadu pouze dvě možnosti: informaci **poskytnout** nebo na základě **rozhodnutí neposkytnout** (stejně jako neposkytnutí je nutno hodnotit i poskytnutí pouhé části požadované informace). **Pokud se na požadovanou informaci nevztahuje žádné omezovací ustanovení zákona, úřad ji musí v plném rozsahu poskytnout.**

Uvedená odpověď ve skutečnosti představuje rozhodnutí o zamítnutí žádosti, i když je formulována jako jakési povídání. Proti takovému neoprávněnému rozhodnutí je třeba se odvolat a v případě neúspěchu i podat žalobu.

26. Co když dostanu jen část požadované informace a zbytek úřad jaksi „přejde“?

Úřad často sdělí jen část požadovaných informací a obejde svou povinnost vystavit rozhodnutí ke zbylé části informací, které omezil (tváří se jako že vyhověl, ačkoliv zčásti nevyhověl). Pak je třeba vzít toto „sdělení“ jako právní úkon, který má charakter rozhodnutí, u kterého ale úřad nesplnil své povinnosti a nevybavil ho potřebnými náležitostmi. I proti takovému nedostatečnému úkonu je třeba podat odvolání a trvat na tom, že jde o rozhodnutí, byť maskované jinou formou. Jinými slovy: odvoláte se proti rozhodnutí neposkytnout zbylou část požadovaných informací.

27. Co když ve lhůtě od úřadu (obce, instituce) vůbec nic nedostanu?

Někdy se stane, že úřad na naši žádost vůbec nereaguje (úřad mohl dát v poslední den lhůty odpověď na poštu, měli bychom vždy vyčkat ještě 3-4 dny přes lhůtu pro poskytnutí informace, zda odpověď nedostaneme poštou). Mlčením úřad fakticky rozhodl o odepření žádané informace. Mimo to, že bychom si měli stěžovat například u šéfa úřadu, případně informovat média, máme právní možnost: po uplynutí doby, v níž jsme měli dostat odpověď s poskytnutím informací, nastává tzv. **právní fikce**

negativního rozhodnutí (§ 15 odst. 4). Právně se tedy postupuje dále, jako kdyby úřad vystavil rozhodnutí, v němž výslovně odmítl žádané informace poskytnout. Proti takovému, byť fiktivnímu, rozhodnutí, se můžeme odvolat stejně, jako kdyby nám úřad rozhodnutí doručil.

Odvolání v takovém případě může mít například takovouto podobu:

Dne 12.2.2000 jsem u zdejšího úřadu podal žádost o informaci, zda a jaké veřejné zakázky úřad vyhlásil v posledním půl roce. Do uplynutí lhůty pro poskytnutí informace, tj. do 12.3.2000, jsem neobdržel žádnou odpověď. Proto ve smyslu § 15 odst. 3 zákona č. 106/99 Sb. podávám odvolání proti takto vzniklému rozhodnutí, kterým úřad požadované informace odepřel.

Odepření

28. Musí sdělení, že informace nebude poskytnuta, být písemné?

Ano. Zákon nezná pojem „sdělení“, ale pouze rozhodnutí, kterým se část informace odepře. To musí být vždy písemné.

Jak má úřad vyřídit poskytnutí informací?

29. Jaká je organizace poskytování informací na úřadech?

Zákon nemůže stanovit pro všechny odlišné případy úřadů stejnou organizační strukturu, pomocí které konkrétní povinný subjekt zajišťuje poskytování informací. Je to věcí každého úřadu. Někdy to tedy bude informační kancelář v přízemí u vchodu (ve většině městských úřadů), jindy může jít o pověřeného pracovníka, na kterého vás odkáže vrátný. Tato styčná pracoviště si pak vyžádají podrobnější informaci u odborného pracoviště úřadu.

30. Existuje detailní směrnice pro konkrétní úřady, jak poskytovat informace? Musí ji žadatel znát?

Velká část úřadů má vydány vnitřní směrnice pro postup poskytování informací. Tyto směrnice však nesmějí nijak omezit práva daná zákonem a nemají žádnou působnost vůči žadateli, který je tedy vůbec nemusí znát. Jsou jen pracovní pomůckou zaměstnanců úřadu. Na požádání však musejí být poskytnuty stejně jako jiná informace z úřadu.

31. Poskytují informace všichni pracovníci úřadu?

Ne každý pracovník úřadu je oprávněný poskytovat informace. Pokud mu jeho pracovní povinnosti tento úkol neukládají, pak se na něj často vztahuje povinnost mlčenlivosti. Avšak v případech zvláště závažných informací, jejichž zadržení je v rozporu se zájmem veřejnosti, by nabylo vrchu právo na informace i nad povinností zachovat mlčenlivost.

32. Musím si zjistit, kdy a kde úřad poskytuje informace?

Zásadně platí, že úřad nesmí odmítnout přijetí žádosti o informaci jen s odkazem na svoji organizační strukturu či jiné pracovní okolnosti. Nelze tedy odkázat žadatele na vzdálené či jinak těžko dosažitelné pracoviště, kde má žádost podat. Stejně úřad nesmí odmítnout přijetí žádosti s tím, že určený pracovník zde právě není. Informace se tedy musejí poskytovat po celou pracovní (nejen tzv. úřední) dobu úřadu.

33. Jaký je přesný časový rozvrh v procesu uplatnění práva na informace?

Od momentu podání žádosti se může situace odvíjet takto:

Pokud je žádost nesrozumitelná, vyzve orgán žadatele o upřesnění do 7 dnů. Pokud tak žadatel neučiní v daném termínu, rozhodne orgán do 30 dnů o odmítnutí žádosti. Pokud se žádost nevztahuje k působnosti orgánu, žádost se odloží a s odůvodněním se to sdělí žadateli do 3 dnů

(od odložení). Jinak **úřad musí poskytnout požadovanou informaci žadateli do 15 dnů.** (V letech 2000 a 2001 byla tato lhůta prodloužena.) V případě závažných důvodů lze lhůtu pro poskytnutí informace prodloužit o 10 dní. Proti rozhodnutí povinného subjektu se lze odvolat do 15 dnů. Odvolací orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů. Přesný postup vyjadřuje vývojový diagram (vložen doprostřed této brožury).

34. Požádal jsem o informaci e-mailem a dostal jsem e-mailem tzv. neoficiální odpověď, neboť se prý nejedná o písemnou žádost.

E-mail je písemnou žádostí a podle toho musí úřad postupovat. Jinak porušuje zákon. Nelze zaměňovat správní řád se zákonem o svobodném přístupu k informacím. Zákon o svobodném přístupu k informacím je obecný zákon pro oblast přístupu k informacím a komplexně popisuje postup při poskytování informací. Popisuje dostatečně jednoznačně a vyčerpávajícím způsobem poskytování informací i na žádost podanou e-mailem, dokonce konkretizuje náležitosti takto podané žádosti. Proto zde správní řád ani zákon o elektronickém podpisu nehraje vůbec žádnou roli a nemůže být vůbec nijak aplikován.

Doporučení: pokud byla e-mailem požadovaná informace poskytnuta, je vše v pořádku. Pokud vám informace nebyla poskytnuta, úřad porušil zákon. V takovém případě je třeba podat odvolání, a pokud mu nebude vyhověno, podat žalobu.

Na které informace mám či nemám právo?

35. Které informace lze odepřít jako vnitřní pokyn a personální předpis?

Může jít třeba o evakuační plán úřadu, o pokyn o výdeji spotřebního materiálu, podpisový řád apod. Za vnitřní pokyn však nelze označit žádný akt, kterým nadřízený prikazuje podřízeným, jak postupovat vůči komukoli mimo úřad. Pracovní řád je veřejný na základě zákoníku práce. Pod vnitřní pokyny a personální předpisy nelze zařadit popis struktury úřadu, a to včetně jmenovitého obsazení jednotlivých funkcí a pracovních míst, které představují funkci úřadu navenek. Struktura úřadu, zveřejněná na internetu, tedy má obsahovat jména a postavení všech pracovníků, na něž se veřejnost může při vyřizování jakékoli záležitosti ve vztahu k úřadu obrátit. Totéž platí pro poskytnutí takové informace na vyžádání. Směrnice o tom, jak se mají poskytovat veřejnosti informace, nemůže být v žádném případě „výlučně vnitřní“ a musí tedy být veřejně přístupná.

36. Lze žádat seznam darů a sponzorských příspěvků?

Ano, jde o veřejnou informaci.

37. Na sousedním pozemku se provádí rozsáhlá adaptace objektu. Stavební úřad mne nezahrnul jako účastníka řízení. Odmítá umožnit mi nahlédnout do podkladů stavebního povolení, protože to směřjí pouze účastníci řízení. Žádnou informaci ze spisu mi úřad nedá. Můj pozemek je od stavby asi 8 m daleko, stejně jako je stavba vysoká. Je postup stavebního úřadu správný?

Dotaz se týká spíš zákona o stavebním řízení (stavební řád). Jste-li sousedem, musíte být účastníkem. V rovině zákona č. 106/99 Sb. máte jako každý právo dozvědět se od stavebního úřadu vše o této stavbě, co nepodléhá konkrétně definované zákonné ochraně. Musíte se dozvědět, do kdy je stavba plánována, jaké podmínky byly uloženy stavebníkovi ve vztahu k prostředí a rušení klidu, jaký je vnější obrys budované stavby, její výška, jak stavba zatíží dosavadní infrastrukturu (připojení na vodu, plyn, parkování, odvoz odpadků). Nedožvíte se ale například půdorysy soukromých obydlí (ochrana soukromí), některé technologické úpravy v provozovně či náklady (ochrana obchodního tajemství anebo osobních údajů). Odkaz na účastníky je nesprávný, protože zmíněné ustanovení nevylučuje obecné právo na informace, ale pouze rozšiřuje právo účastníků o zvláštní a širší možnosti seznamovat se s informacemi.

- 38. Mám právo získat od městského úřadu informaci o tom, jaké konkrétní dotazy v rámci zákona č. 106/99 Sb. byly za minulý rok vzneseny a jak byly jednotlivě vyřízeny?**

Ano, máte na to právo. Je to normální informace, kterou má povinný subjekt k dispozici a vztahuje se k jeho působnosti. Máte právo dostat informaci o všech těchto žádostech, co bylo jejich předmětem, jak byly vyřízeny apod. Úřad však nesmí poskytnout osobní údaje žadatelů. Úřad může na základě výslovného zmocnění (§ 5 odst. 4 zákona č. 106/99 Sb.) tyto informace aktivně zveřejnit i sám (např. přehled všech vyřízených žádostí s popisem).

Hospodaření obce

- 39. Mám právo znát hospodaření městské hudby (výdej, příjmy, pohyb na kontu) za uplynulé roky?**

Nepochybně máte, a to do všech detailů, pokud však nepůjde o osobní údaje. Výši platů členů hudby úřad poskytnout nesmí. Jiný důvod odepření informace však prakticky nemůže existovat.

- 40. Je obecní úřad povinen jako vlastník domu, ve kterém bydlím, podat mi na mou žádost informace o tom, na jaké účely jsou využity finanční prostředky vybrané na nájemném? Pokud ano, jaký zákon tuto povinnost ukládá?**

Ano, úřad je povinen Vám takové informace poskytnout. Zákon č. 106/99 Sb. nerozlišuje, které informace se mají poskytnout, ale naopak stanoví, že se musejí poskytnout všechny, které úřad má, vyjma chráněných. Vámi popsané údaje v žádném případě nemohou spadat pod žádnou ochranu. Proto musejí být poskytnuty.

Vtip však může být v tom, jak se na informaci zeptat, protože úřad je může mít uspořádané jinak než si myslíte, anebo je vůbec nemá. Měl by však na Vaši žádost právě toto sdělit (např. „Vámi požadované informace neevidujeme“) – a věc se pak dostává do roviny politické odpovědnosti. Jak může úřad nemít informaci o hospodaření se svým majetkem? Jde tedy o to, chytře, věcně a dobře cíleně dotaz formulovat.

Příjem z nájemného je příjem obce. Je standardní součástí příjmové stránky obecního rozpočtu. Výdaje obce jsou též obsaženy v jejím rozpočtu, do něhož může každý občan obce nahlížet i v průběhu rozpočtového roku. K návrhu rozpočtu i závěrečnému účtu obce se občan obce může vyjádřit i ústně na zasedání zastupitelstva.

- 41. Musí mi obec sdělit, komu a za jakých podmínek pronajímá obecní majetek?**

Ano, na tyto informace se nevztahuje žádné omezení.

- 42. Musí mi obec sdělit, zda se k obecnímu majetku váží pohledávky?**

Ano, na tyto informace se nevztahuje žádné omezení.

- 43. Může obec poskytnout výši nájmu svých nebytových prostor či pozemků?**

Ano, takovou informaci musí obec na žádost poskytnout, protože jde o nakládání s jejím majetkem a to není ze žádného zákonného důvodu chráněno.

- 44. Může obec sdělit výši kupní ceny (popř. znalecký odhad) za prodávané nemovitosti?**

Ano, i tuto informaci musí obec na žádost poskytnout. Pokud je prodala fyzické osobě, měla by si však ke zveřejnění jejího jména získat její souhlas.

- 45. Obec má povinnost zveřejnit zprávu o hospodaření 15 dní před konáním příslušného zastupitelstva. Poskytne mi na žádost tyto informace dříve?**

Ano, pokud existují. Obec však musí poskytovat jen informace, které již má nebo podle zákona má mít. Zprávu o hospodaření má mít až oněch 15 dnů před konáním zastupitelstva. Pokud ji však má již dříve, je povinna ji poskytnout na žádost, stejně jako dílčí informace, z nichž později bude zpráva sestavena.

Výběrová řízení, kontroly

- 46. Ve výběrových řízeních se vyhlášovatel, např. obec, často odkazuje na to, že nemá souhlas účastníků soutěže k uveřejnění jejich nabídek. Někdy odmítá poskytnout jména zájemců. Dochází k překvapivému rušení výběrového řízení. Po novém vyhlášení se objeví nový uchazeč, který podá nejlepší nabídku (zejména cenu). Jindy je vybrán uchazeč, který nabídl podstatně vyšší cenu než jiný. Protože se návrhy ani výsledky dostatečně nezveřejňují, objevují se dodatečně pochybnosti, a to nejen mezi ostatními uchazeči, ale i ve veřejnosti. Je zadavatel vázán mlčenlivostí o základních skutečnostech nabídek a samotného výběrového řízení? Neměl by být vždy zveřejněn nebo na vyžádání poskytnut seznam uchazečů, příp. i to, jak plnili jednotlivá kritéria, např. navrženou cenu?**

Ano. Plyne to nejen z právního stavu, ale navíc maximální možná otevřenost je jediný efektivní nástroj proti případné korupci a manipulaci. Situace poskytování informací o veřejných zakázkách je z hlediska zákona č. 106/99 tato: Povinný subjekt – vyhlášovatel – musí poskytnout všechny informace, které má, vyjma stanovených. Jako výslovně chráněné jsou v zákoně o veřejných zakázkách č. 199/1994 Sb. určeny informace podle § 2f odst. 1 (na základě ustanovení v odst. 2). Jde o tzv. další předpoklady pro plnění veřejné zakázky a zákon uvádí, že jimi jsou například technické a materiální vybavení k plnění veřejné zakázky, počet zaměstnanců odborných profesí rozhodných pro plnění veřejné zakázky, přehled významných zakázek uskutečněných uchazečem v posledních letech s uvedením objednatele, popřípadě kupujícího, místa a doby plnění. Jde tedy v zásadě o informace přesahující rozsah, vyžadovaný přímo zákonem a nutných pro samotnou možnost vyhodnotit nabídku. V zákoně č. 106/99 jsou dále za informace, které budou odepřeny, stanoveny ty, které jsou označeny jako obchodní tajemství (o kterých to určil obchodník, jemuž tajemství svědčí, nemůže to rozhodnout úřad) a osobní údaje. Všechny ostatní informace vám tedy zadavatel musí poskytnout.

47. Mohu žádat od kontrolního úřadu kopie protokolu o kontrole?

Abychom zjistili, které informace zjištěné při kontrole lze podle zákona č. 106/1999 Sb. dostat, musíme vždy nahlédnout do toho zákona, jehož dodržování bylo kontrolováno, a pak rovněž do zákona, upravujícího postavení orgánu, který byl kontrolorem. Mimo to na tento případ myslí zákon č. 106/99 Sb. především v ustanovení § 11 odst. 3. To znamená, že se poskytne v zásadě jen výstupní informace kontroly, například zda kontrolovaná prodejna splňuje hygienické podmínky, zda zkoumaná potravina obsahuje či neobsahuje povolené množství látek apod. Nelze však poskytnout jakékoli další informace, které nesouvisejí přímo s tímto kontrolním závěrem, a které kontrolující orgán při kontrole nutně zjistil (například kdo je dodavatelem surovin, kolik pracovníků má firma, podrobnosti o technických detailech apod.).

Samozřejmě též nelze poskytnout informace, chráněné z dalších důvodů: zejména osobní údaje, anebo obchodní tajemství, pokud je obchodník za takové označil a splňuje obchodním zákonem stanovené podmínky. Technickou formu poskytnutí informací určuje poskytovající subjekt. Nemůže poskytnout kopii protokolu o kontrole, pokud tato obsahuje chráněné informace.

48. Může potravinářská inspekce sdělit názor na kvalitu sýrů?

Nemůže, šlo by o sdělení názoru, nikoli informace, a na to se již nevztahuje zákon č. 106/99 Sb., takže platí mlčenlivost. Sdělit lze jen základní výsledky kontroly, uložené zákonem. Posouzení kvality v obecném smyslu není přímým úkolem inspekce.

Obchodní tajemství, cenné papíry

49. Co je obchodní tajemství?

Obchodní tajemství je definováno v obchodním zákoníku. Skutečnost může být označena za obchodní tajemství, jen když splní zároveň všechny stanovené znaky podle § 17 obchodního zákoníku: Musí to být skutečnost obchodní, výrobní či technické povahy, která má alespoň potenciální hodnotu. Tato skutečnost není v příslušných obchodních kruzích běžně dostupná, podle vůle podnikatele má být utajena a toto utajení podnikatel aktivně zajišťuje. Označit obsah obchodní smlouvy za obchodní tajemství v žádném případě nemůže úřad. Vše, co je oprávněně označeno za obchodní tajemství, musí být chráněno. Nebudou však chráněny, i kdyby byly oprávněně označeny za obchodní tajemství, informace o příjemci a rozsahu veřejných prostředků (např. nájem obecních prostor či veřejného prostranství, prodej státního majetku, odpuštění cla, poskytování služeb městu apod.).

50. Je obec povinna sdělit informace o obchodních smlouvách, které společnost, ve které je obec majoritním vlastníkem, uzavřela s jiným soukromým subjektem? Pokud ano, jaké informace může uvolnit (datum uzavření smlouvy, kdo smlouvu uzavřel a zda se jednalo o zcizení nemovitého majetku, resp. jeho pronájem, zástavu?)

Taková společnost je s vysokou pravděpodobností veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/99 Sb. Proto přímo tato společnost musí poskytnout na žádost všechny informace, které má, mimo chráněné, například oprávněně stanoveného obchodního tajemství. Uvedené informace mezi chráněné jistě nepatří.

51. Mohu požadovat po obci informace o privatizačním projektu, na základě kterého obec převzala dřívější státní podnik?

Ano. Obec je povinným subjektem s úplnou informační povinností, musí tedy poskytnout všechny informace, které má, vyjma výslovně chráněných. Neexistuje žádný předpis, který by tyto informace výslovně označil za chráněné (např. ani zákon č. 92/1991 Sb. o podmínkách

převodu majetku státu na jiné osoby). Pokud obec byla autorem privatizačního projektu, pak musí požadované informace poskytnout, leč vyjma těch, které jsou v projektu označeny za obchodní tajemství (např. otázky týkající know-how), existence takového obchodního tajemství v privatizačním projektu je však málo pravděpodobná. Je však možné, že obec projekt nepřipravovala a vůbec ho nemusí mít k dispozici. Chce-li někdo znát libovolný privatizační projekt, měl by se obrátit na Fond národního majetku – to je jediná instituce, která je všechny má včetně realizační dokumentace. Tazatel by však měl mít jasno, co vlastně přesně chce vědět, a na to by se též měl zeptat – nikoli všeobecným dotazem.

52. Lze žádat o poskytnutí informací, zda obec je majitelem akcií libovolné akciové společnosti a také o akcie kterých podniků se jedná, hodnotu těchto akcií a počet kusů akcií, zda obec plánuje prodej akcií, případně ustanovení či změnu správce akciového portfolia?

Dotaz je legitimní a musí mu být vyhověno. Ne však v té části, kde požaduje „dynamické informace“, tedy informace o **záměrech prodat či koupit akcie** anebo o změně firmy, provádějící správu akcií. Na tyto oblasti se vztahuje ochrana podle zákona o cenných papírech (jde o informaci která by mohla ovlivnit cenu akcií). Také jde o novou, ještě nehotovou informaci, o níž zatím nebylo učiněno rozhodnutí (§ 11 odst. 1 písmeno b) zákona 106/99 Sb.). Všechny ostatní požadované informace však je nutno poskytnout, neboť nejsou chráněny žádným skutečným právním zájmem. Konec konců jde o totéž, jako když se někdo dotáže, zda obec vlastní hřiště, pozemek či automobil.

53. Existují informace, které musí nějaké instituce vydávat bezplatně? Které instituce a jaké informace?

Mimo mimořádně rozsáhlých informací jsou úřady povinny vydávat všechny informace bezplatně (míněno bez nákladů na práci, ale jen za cenu papíru, kopií či disket apod.) Nerozlišuje se, které instituce a které informace. Úřady většinou požadují úhradu nákladů nezákonně.

Ochrana osobnosti a soukromí

54. Může obec zveřejňovat jména uživatelů (nájemníků) jednotlivých obecních bytů?

Nemůže, tyto údaje (jméno ve spojení s konkrétním určením bytu) představují chráněný osobní údaj.

55. Pokud budeme na internetu zveřejňovat žádosti fyzických a právnických osob na povolení kácení dřevin s uvedením jména a adresy žadatele, porušujeme tím zákon o ochraně osobních údajů?

Poskytnutím informací (např. na Internetu) **nesmí dojít k porušení ochrany soukromí**. Nelze zveřejnit adresu fyzické osoby, lze však uvést místo, kde se nachází dotčená dřevina. Tato informace také nemůže být považována za osobní chráněný údaj, i když se shodou okolností shoduje s adresou žadatele. Pokud fyzická osoba (na právnickou se ochrana soukromí nevztahuje) vystupuje v tomto povolení (v žádosti) jako podnikatel, který uvedl jako místo své firmy svou domácí adresu, pak poskytnutí této adresy (jakožto místa podnikání dle živnostenského zákona) nemůže být porušením ochrany osobnosti a soukromí.

56. Mám právo získat přehled o poradcích působících na jednotlivých ministerstvech a na Úřadu vlády?

Čl. 17. Listiny zaručuje právo na přístup k informacím. Omezit ho lze jen formou zákona a to v případě, kdy „jde o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých“. Proti tomu stojí čl. 10 Listiny, který chrání před „neoprávněným zveřejňováním údajů o své osobě“. Nepochybně oprávněným zveřejňováním údajů je například sdělení, kdo je ministrem, kdo je poslancem, jakou má školu, zda byl trestán atd. To nezpochybňuje nikdo. Právně je to stejné jako přehled o poradcích ministrů. I zde je legitimní zájem veřejnosti kdo, v jaké oblasti a s jakou kvalifikací ministrům radí. Nejde tedy v žádném případě o „neoprávněné“ zveřejnění údaje. **Oprávněnost je dána veřejným postavením dotčené osoby** a tím, že tento údaj se v dané situaci týká převážně jeho veřejného působení, a jen v nepatrné míře soukromí.

V tomto smyslu tedy informace o vzdělání poradce ministra není chráněným osobním údajem, protože nevypovídá jen o osobě, ale vypovídá především o plnění této veřejné funkce. Informace o té stránce osoby ve veřejném postavení, kterou tato osoba vykonává veřejnou či úřední činnost, nespadá pod pojem ochrany osobních údajů. Vyplývá to z mezinárodních závazků a ústavního pořádku ČR.

57. Může úřad na žádost badatele vyhledávat a poskytnout informaci o osobě, která v obci měla žít, včetně fotografií, kopií listin atd.?

Ochrana osobních údajů se vztahuje jen na žijící osoby. Soukromí chrání také občanský zákoník (v § 11 a dalších), který se vztahuje na osoby žijící i nežijící, a vztahuje se zejména k fotografiím, písemnostem osobní povahy (např. pokud jde o zachovalou korespondenci, školní záznamy apod.). U žijících osob tedy je nutné odepřít všechny uvedené typy požadovaných informací. Poskytnout by je bylo možné jen se souhlasem dotčené osoby. Vzhledem k tomu, že dotaz se týká konkrétní fyzické osoby, je již tím dáno, že jde o osobní údaje z definice. Existuje však výjimka – pokud by šlo o údaje, které již byly zveřejněny na základě právního předpisu (například informace, že dotyčná osoba byla kandidátem ve volbách a takto byla zveřejněna). U nežijící osoby pak je nutno poskytnout vše, co nemá povahu popsanou v uvedených ustanoveních občanského zákoníku.

58. Žadatel požaduje poskytnutí informací týkajících se ukončených přestupkových řízení. Může úřad poskytnout jména osob?

Jména osob sama o sobě nemohou podléhat ochraně osobnosti. Nelze je však uvádět ve spojení s adresou fyzické osoby. Vyjma výslovně chráněných informací (osobní údaje, obchodní tajemství, nové informace vznikající při přípravě rozhodnutí atd.) nelze odepírat informace z ukončených správních řízení. Dokonce i určitá část informací o dosud neukončeném řízení je veřejná a je nutno ji poskytovat (např. že bylo správní řízení zahájeno, případně kdo, kdy a o co požádal, dále obecné informace o procesních úkonech, výsledek řízení a podobně). Nelze zveřejňovat potrestané přestupce hromadně (např. na internetu), je však povinností povinného subjektu sdělit na žádost jméno přestupce v konkrétním případě, a to jen v období časově blízkém rozhodnutí o přestupku (například do jednoho roku od rozhodnutí o přestupku).

59. Postačí pro zveřejnění platového ohodnocení zaměstnanců jen zařazení do platové třídy?

Ano, podrobnější údaje by překročily hranici chráněných osobních údajů. Mimořádné jednorázové odměny osob ve veřejném postavení (funkcionáři, nejvyšší úředníci) však musejí být zveřejněny anebo na žádost poskytnuty.

60. Lze ve vztahu k inspekční činnosti zveřejňovat údaje, které by vypovídaly i o rasovém nebo národnostním původu?

Především je otázkou, zda takový údaj vůbec inspekční orgán smí mít.

Pokud však jde jen o jméno, místo narození nebo občanství, z nich rasový či národnostní původ nelze s jistotou dovodit. Mimo jména je však nelze zveřejnit, neboť jde o chráněné osobní údaje. Zveřejnit lze jen jméno, které samo o sobě není osobním údajem.

Jaká je úhrada nákladů?

61. Co všechno může úřad chtít uhradit?

U běžných žádostí (nepřesahujících běžný zájem veřejnosti o informace) nelze požadovat úhradu nákladů „za vyhledání“. Lze žádat jen náklady tzv. „materiálové“, tj. cenu kopií, diskety apod. Dokud však tato věc nebude zpřesněna v zákoně č. 106/99 Sb., je běžnou, byť chybnou praxí, že úřady tuto mez překračují a vyžadují i úhradu za vyhledání informací.

Úhradu lze rozdělit na položky za materiálové náklady (cena papírů, kopií, disket), a na cenu za práci, strávenou úřadem při vyhledávání zvláště rozsáhlé informace (zhruba lze říci, že může jít o cenu nejvýše do 100 Kč za hodinu). Pokud by ceny překračovaly běžnou výši, anebo zahrnovaly i nepovolené náklady, pak jde o porušení zákona a je třeba proti němu protestovat (stížností u vedoucího úřadu, ve sdělovacích prostředcích, formou odvolání).

62. Co když se zdá cena za informaci příliš vysoká a instituce předloží rozpis práce, který náročností žádosti neodpovídá?

Pokud vůbec je možné pomýšlet na úhradu nákladů na vyhledání informace, pak tato musí být přiměřeně odvozená od přímých mzdových nákladů na pracovníka, který se poskytováním informací zabývá. Jestliže takový pracovník má např. měsíční mzdu 12000 Kč, nemůže tato částka přesáhnout 60 Kč na hodinu. **Nelze započítat náklady, které by byly hrazeny i bez vyřízení žádosti**, jako je zdravotní a sociální pojištění, spotřeba energie apod. Vyšší sazby, jako např. 200 Kč za započatou hodinu, jsou nepřipustné a jsou porušením zákona. Stejně tak nelze vycházet z výše platu kvalifikovaného odborníka (např. právníka) při vyhledání informace, protože ta část jejího vyhledání, spočívající v odborném posouzení právní stránky při poskytnutí informace, nespadá do vyhledání informace a nesmí být zpoplatněna. Dále nelze započítávat různé úřední úkony, které s vyřízením žádosti souvisejí, jako s každou jinou činností úřadu, jako je například vypisování poznámek, přepisování odpovědi, úprava dopisu, psaní adres apod. To vše spadá do základních činností úřadu, které jsou hrazeny z daní. Stejně je nepřipustné, aby úřad vyžadoval úhradu úkonů, které podnikl, aby vůbec zjistil právní stav (zda a jak má poskytnout informace), například náklady na dožádání jiných subjektů, náklady na právní konzultace apod. Podobně nepřipustné je žádat poštovné za jakýkoli jiný úkon, spojený s touto agendou, než je zaslání výsledných informací (například žádat poštovné za rozeslání svého dotazu na jiné subjekty při zjišťování

právního stavu vzhledem k dotazu, anebo poštovné za sdělení o prodloužení lhůty k poskytnutí informací).

63. Jak se mohu bránit proti neúnosné výši úhrady?

Obrana je možná jen cestou odvolání, které lze formulovat jako odvolání proti rozhodnutí odepřít informace, které má zastřenou podobu formou vyžádání neoprávněné výše úhrady nákladů. Po neúspěchu takového odvolání je třeba podat žalobu.

64. Může si obec stanovit ceník úhrad sama?

Obec stanoví sazebník v samostatné působnosti, většinou usnesením rady. Musí se držet zákona, tedy stanovit výši úhrady jen podle něj. Pokud obec přijme opatření, které je v rozporu se zákonem, okresní úřad podle § 123 a § 124 zákona o obcích by měl (na podnět dotčeného) pozastavit takové opatření. Pokud zastupitelstvo nezjedná nápravu do 3 měsíců, podá okresní úřad návrh soudu na zrušení takového opatření obce.

65. Může obec odůvodnit výši požadované úhrady tím, že ji pracovník připravil v přesčasu?

Okolnost, zda je informace vyhledána v základní pracovní době nebo v přesčasu, je zcela nepodstatná a žadatele s ní úřad nesmí obtěžovat. Poskytování informací je základní činnost úřadu, nelze ji brát jako přídavek, který se dělá až po pracovní době.

66. Kdy může úřad chtít zálohu?

Vyžadovat jakoukoliv zálohu předem je protizákonné. Takový postup by znamenal podmínit samo přijetí žádosti o informaci složením zálohy. To by bylo porušením ústavního práva na informace. Zálohu či celou úhradu lze vyžadovat jen v okamžiku předání již hotové připravené informace žadateli, tedy na konci procesu.

67. Může úřad žádat úhradu nákladů za informaci na dobírku?

Ano, to je možné.

68. Musím zaplatit i za informaci, kterou jsem si nevyzvedl?

Právní výklad ani praxe zde není zatím jednoznačná. Pokud si žadatel informace chce vyzvednout, pak úřad vyžádá úhradu při předání informace. Pokud však žadatel vyvolal přípravu informace a pak si ji nevyzvedl, bude nejspíš povinný subjekt žádat náhradu na základě odpovědnosti za škodu. Pokud úřad může doložit, že s předpokládanou výší úhrady žadatele seznámil (např. na jeho žádost mu to sdělil), a žadatel i poté na žádosti trval, pak lze situaci jednoznačně hodnotit jako vzniklý závazek žadatele.

Kdy a jak mám podat odvolání?

69. K čemu je odvolání?

K tomu, aby se žadatel mohl bránit proti většině postupů, kdy mu úřad informaci neposkytne, a to buď výslovně (rozhodne odepřít informaci), anebo jakkoli zastřeně (neodpoví, odpoví jen neformálně a žádaným informacím se vyhne, jinak zabráni poskytnutí informace). Odvolání je nutný stupínek na cestě k soudu, který je na úřadu nezávislý a měl by rozhodnout podle práva.

70. Když úřad rozhodne odmítnout žádost o informaci, jak se bránit? Kde?

Je třeba podat odvolání, a to u stejného úřadu, kde jste neuspěli se žádostí.

71. Jak rychle musím podat odvolání?

Odvolání musíte podat do 15 dnů od okamžiku, kdy nám bylo doručeno rozhodnutí.

72. Co když jsem nic nedostal?

I v situaci, kdy úřad neposlal nic, **musíte odvolání podat do 15 dnů**. 15 dnů se pak počítá od okamžiku, kdy lhůta pro poskytnutí informací (15 dnů ode dne následujícího po podání žádosti) vypršela. Pro splnění této lhůty 15 dnů postačí, když v poslední den lhůty podáte odvolání na poštu (nejlépe doporučeně, abyste o tom měl doklad). Lhůta 15 dnů je poměrně krátká a mnoho žadatelů, nezvyklých na právní postupy, ji promešká, ačkoliv by chtěli svůj spor o informace dovést třeba i před soud. Pokud se to stane, jsou dvě možnosti: v případě, že úřad žadatele prokazatelně uvedl v omyl například tím, že místo řádné formy rozhodnutí vystavil jakýsi neurčitý přípis (sdělení apod.), v němž žadatele nepoučil o možnostech odvolání, lze podat odvolání i po lhůtě, nejdéle však tři měsíce poté, kdy jsme obdrželi ono „sdělení“. V ostatních případech (a někdy pro jistotu i v uvedeném případě) je nutno podat žádost o informaci znovu a po odpovědi úřadu lhůtu již nepromeškat.

73. Co když jsem dostala jen část informací?

Poskytnutí pouze části požadovaných informací, aniž ke zbylé části je vystaveno rozhodnutí, se bere jako zastřené rozhodnutí, vzniklé marným uplynutím lhůty pro poskytnutí informace. Úřad u něho nesplnil své povinnosti a nevybavil ho potřebnými náležitostmi. Proti takovému rozhodnutí je třeba podat odvolání a trvat na tom, že jde o rozhodnutí,

byť maskované jinou formou. Jinými slovy: odvoláte se proti rozhodnutí neposkytnout zbylou část požadovaných informací.

Odvolání může vypadat takto: „Dne 1.3.2001 jsem u zdejšího úřadu podal žádost o informaci, zda a jaké veřejné zakázky úřad vyhlásil v posledním půl roce, a kolik vynaložil na soudní náklady na vedení sporů spojených s veřejnými zakázkami z roku 1998. Do uplynutí lhůty pro poskytnutí informace, tj. do 1.4.2001, jsem obdržel jen přehled zakázek, ale ke druhé části žádosti jsem žádnou informaci neobdržel. Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, má o tom vydat ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí. Ani takové rozhodnutí jsem neobdržel. Proto ve smyslu § 15 odst. 3 zákona č. 106/99 Sb. podávám odvolání proti takto vzniklému rozhodnutí, kterým úřad požadované informace odepřel.“

74. Jaká je nejvyšší instituce, ke které je možno se odvolat?

Ke každému povinnému subjektu je příslušný jiný „vyšší“ orgán, který vyřizuje odvolání. Odvolání se ale podává tam, kde jsme se žádostí neuspěli, a bude automaticky postoupeno výše.

75. Lze podat odvolání proti rozhodnutí o odvolání?

Proti tomuto rozhodnutí již nelze podat odvolání. V takové chvíli proces „handrkování se“ s úřadem končí a přechází do fáze, kdy o právu musí rozhodnout **soud** (kdy soudní moc má korigovat případné nesprávné chování výkonné moci). Je tedy potřeba podat žalobu. Lhůta pro její podání je 2 měsíce od doručení rozhodnutí o odvolání.

76. Dokdy odvolací orgán vyřídí odvolání? Kdy mu ho nižší orgán předá?

Pro tento postup se použije správní řád (zákon č. 71/1967 Sb. o správním řízení), který obecně upravuje postup při odvolání. Z něj plyne, že správní orgán je povinen odvolání předat odvolacímu orgánu do 30 dnů ode dne, kdy mu odvolání došlo. Pak odvolacímu orgánu začne běžet lhůta 15 dnů pro vyřízení odvolání. V součtu tedy odvolání musí být vyřízeno nejdéle do 45 dnů, prodloužení není možné.

Nutno však upozornit, že předávací lhůta 30ti dnů je maximální, a v případě, kdy jde o předání „ze dveří do dveří v jednom domě“, například když o odvolání proti rozhodnutí odboru obecního úřadu má rozhodnout starosta, ji nelze využít naplno.

Kdy a jak se mám o informaci soudit?

77. Kdy podat žalobu?

Proti odvolání (anebo rozkladu) se nelze již dále odvolat a takové rozhodnutí je ihned v právní moci (§ 52 zákona o správním řízení). Pokud jsme tedy na odvolání obdrželi zamítavé stanovisko (anebo zamítnutí našeho odvolání nastalo díky nečinnosti odvolacího orgánu) a jsme stále přesvědčeni, že na informaci máme právo, můžeme se obrátit se žalobou na soud (viz § 16 odst. 6). Postupuje se podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (OSŘ).

78. U kterého soudu podat žalobu?

Žaloba proti odepření informací spadá do oblasti správního soudnictví. K řízení jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy, v jejichž obvodu má sídlo úřad, jehož rozhodnutí je napadeno. Pokud jde o žalobu proti rozhodnutí ministerstva či jiného ústředního orgánu státní správy o rozkladu proti odepření informace, jsou příslušné Vrchní soudy v Praze a v Olomouci – dle sídla ústředního orgánu státní správy.

79. Jak rychle musím podat žalobu?

Žaloba musí být podána do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího (správního) orgánu. V případě, kdy při nečinnosti takové rozhodnutí nastalo a bylo doručeno podle právní fikce, což je den po uplynutí 15ti dnů od předložení odvolání odvolacímu orgánu (viz § 16 odst. 3), se dva měsíce počítají od tohoto okamžiku. Zmeškání lhůty v tomto případě nelze prominout.

80. Mohu se u soudu hájit sama?

Při žalobě musíme být zastoupeni advokátem, pokud nemá žalobce právnické vzdělání buď sám, nebo jeho zaměstnanec (člen), který za něj u soudu jedná.

81. Kde najdu advokáta?

Obrát'te se na jakéhokoliv advokáta z advokátní kanceláře blízko vašeho bydliště, je možné vyhledat jej v telefonním seznamu. Pokud neuspějete, kontaktujte nás (Otevřená společnost, o. p. s., projekt Právo na informace) na telefonním čísle 02/22781647 linka 110 nebo e-mailem na info@ostosest.cz.

82. Kolik mě bude soud stát?

Za žalobu je nutno zaplatit v souladu se zákonem č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudní poplatek ve výši 1000 Kč. Měl-li žalobce

úspěch zcela nebo zčásti, soud mu proti žalovanému přizná právo na úplnou nebo částečnou náhradu nákladů řízení, tzn. že i soudní poplatek 1000 Kč vám bude uhrazen protistranou. Může také rozhodnout, že se náhrada nákladů zcela nebo zčásti nepřizná, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele. Do nákladů řízení patří i odměny advokáta. S ním bychom se tedy před podáním žaloby měli poradit, zda máme naději na úspěch. Pokud bychom ji neměli, musíme počítat s tím, že uhradíme veškeré náklady soudního řízení sami. Pokud je ale pře jasně vyhraná (a některé úřady postupují tak nehorázně, že je to časté), někteří advokáti nesou za vás celé náklady sporu, protože jim je nakonec žalovaný úřad musí zaplatit. Podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., kterou se stanoví paušální výše sazby odměny za zastupování účastníka advokátem, určí soud výši odměny advokáta za zastupování v řízení o žalobě proti zamítavému rozhodnutí na 3500 Kč.

Ještě nějaké otázky?

Povinně zveřejňované informace

- 83. Většina informací, které úřad má povinně zveřejnit (§ 5), je již uvedena v bulletinu okresních úřadů. Je tím tato povinnost splněna?**

V žádném případě. Informace uvedené v § 5 musejí být zveřejněny výslovně dvojím způsobem: jednak přímo v sídle povinného subjektu nebo jeho úřadovny, a jednak na internetu. Zveřejnění formou bulletinu okresního úřadu by proto bylo jen doplňkovým zveřejněním, a to navíc jen tehdy, kdyby tento bulletin byl například dostupný v místní veřejné knihovně.

- 84. Musí úřad zveřejnit postup či formulář i v případech, kdy dotčená osoba je pokaždé výslovně poučena v průběhu správního řízení?**

Ano, je třeba ho zveřejnit, byť postačí obecněji než vůči účastníkovi řízení. Svobodný přístup k informacím definovaný zákonem č. 106/99 Sb. se zaměřuje na širokou veřejnost, a to bez ohledu, jaký důvod by člen veřejnosti měl pro svůj zájem o určitou informaci. Je tedy jedno, zda je účastníkem řízení, anebo ho věc prostě jen tak zajímá.

- 85. Musí mít úřad fotokopie znění zákonů? Nepostačí informace, že tyto sbírky zákonů jsou volně prodejné?**

Samotný požadovaný *přehled nejdůležitějších předpisů* (§ 5 odst. 1 písm. e) musí být zveřejněn na internetu a v sídle povinného subjektu či jeho úřadovny. Přehledem se nemíní úplné znění těchto předpisů. Navíc však musí být připojena informace, kde jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí. To znamená, že musejí být k nahlédnutí přímo v dotyčném úřadě (ten je nepochybně má k dispozici, jak jinak by se jimi řídil). Odkaz na možnost koupit si sbírky zákonů tedy nepostačí.

- 86. Musí obec zveřejňovat informace, které si mohu vyžádat?**

Musíme rozlišit mezi vlastním aktivním zveřejňováním a poskytnutím na žádost. K vlastnímu aktivnímu zveřejňování (tj. vyvěšení na webové stránce apod.) není obec mimo rozsah uvedený v § 5 odst. 1 nijak povinná. Ty informace, které by jinak poskytla na žádost, tedy může obec zveřejnit, ale jen když se tak sama rozhodne. **Obce** mají povinnost mít k dispozici **kompletní** sbírku zákonů k nahlédnutí veřejnosti.

Internet

87. Které instituce musí mít zveřejněné informace na internetu?

Na Internetu musejí mít základní informace o své činnosti prakticky všechny povinné subjekty (úřady) včetně malých obcí. Jde o základní popis úřadu (k čemu je, co, proč a jak dělá), popis organizační struktury, kde a jak od něj získat informace, kde a jak lze podat jakékoli podání, žádost či stížnost anebo obdržet rozhodnutí, kde a jak podat odvolání (v jakékoli agendě, kterou úřad dělá), včetně výslovného uvedení požadavků na žadatele, název potřebných formulářů a kde a jak je získat, popis postupu úřadu při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožádání, včetně příslušných lhůt, přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž úřad jedná a kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí, sazebník úhrad za poskytování informací a výroční zprávu za předcházející rok.

88. Musí být na webu plné znění vyhlášek nebo stačí jen jejich „nadpis“?

Zákon č. 106/99 Sb. takovou povinnost výslovně neukládá. Pouze v § 5 odst. 1 písmeno ukládá zveřejnit na internetu (podle odst. 2 téhož paragrafu) *přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí*. Úřad je tedy povinen na webu uvést hlavní předpisy. Je na jeho uvážení, které bude považovat za „hlavní“ (zákon bere ohled na to, že takových předpisů je velké množství a u různých úřadů se liší). Dále však musí být na webu uvedeno, kde jsou tyto předpisy k nahlédnutí (tzn. že úřad musí zajistit, aby k nahlédnutí byly).

Z hlediska daňového poplatníka je přirozené žádat, aby nad rámec povinnosti stanovené zákonem byl vztah k veřejnosti rozšiřován, a aby vyhlášky byly občanům přístupny. Úřad tím nijak nepochybí, naopak si ušetří práci se žadateli, kteří by se na tutéž věc znova ptali.

89. Musí být na webu pokaždé i usnesení z jednání zastupitelstva? Pokud ano, do jakého termínu?

Zveřejnění zápisů a usnesení rady a zastupitelstva na webu není zákonem uloženo jako výslovná povinnost. 7 dní po jednání musí být zápis k nahlédnutí (viz zákon o obcích). Od téhož okamžiku je to tedy informace, přístupná také podle zákona o svobodě informací č. 106/99 Sb.

Je na rozhodnutí obce, zda jej také umístí na web (a zbaví se tak práce při vyřizování žádostí o nahlédnutí), anebo zda tak neučiní. Ovšem dá se předpokládat, že postupem času bude povinnost umístit zápisy rady i zastupitelstva na Internet uzákoněna.

90. Můžete doporučit nějaké vzorové webové stránky obce?

Nejlépe bude podívat se na stránku soutěže Zlatý erb (<http://zlatyerb.obce.cz/>), v níž porota hodnotí z několika hledisek kvalitu obecních webových stránek. Tam jistě najdete nějakou, která Vás bude inspirovat.

Výroční zpráva

91. Musí i malá obec dělat výroční zprávu?

Povinnost zveřejnit Výroční zprávu má každá, tedy i malá obec k 1. březnu. Zveřejněním se míní, že musí být na internetu, a také v sídle úřadu, například vystavená na úřední desce. Případný zájemce má právo na její kopii.

Zápisy z jednání rady, zastupitelstva a dalších orgánů

92. Lze poskytovat informace projednávané v komisích při radách městských úřadů?

Podle zákona č. 106/99 Sb. je povinný subjekt, tedy i obec, **povinen poskytnout jakoukoliv informaci, pokud není jednoznačný právní důvod k jejímu odepření na základě její ochrany**. Pokud se obec vyhýbá informování využitím ochrany tzv. nehotových informací (§ 11 odst. 1 písm. b) zákona), je nutno upozornit, že v těchto případech dává zákon jen **možnost, nikoli povinnost** omezit přístup k informacím, a jde tedy o politickou odpovědnost. Nehotovými informacemi se myslí především přípravné podkladové materiály, koncepty, referátníky atd., které nemají povahu hotové informace. Vše, co již má povahu hotové informace, tedy takové, která se již nebude v čase měnit (už např. prošla rozhodnutím nějakého orgánu obce), by mělo být považováno za již nechráněnou. Obec tedy je povinna i tyto informace poskytovat.

93. Má občan právo nahlížet do zápisu z obecního zastupitelstva a rady případně si z nich pořizovat kopie – čísla paragrafu, citace apod.?

Samozřejmě má. Každý (tj. nejen občan obce, ale každá osoba, a to i cizinec) má právo získat cestou žádosti jakoukoliv informaci ze zápisu i usnesení zastupitelstva i rady, vyjma chráněných (např. osobní údaje),

a to jednak nahlédnutím (§ 95 zákona o obcích), anebo ve formě, kterou určí úřad (např. poskytnutí fotokopie, ale pokud úřad souhlasí, též i pořizováním výpisů atd.). Proces tohoto poskytnutí informace je popsán v zákoně č. 106/99 Sb. Občan obce a také majitel nemovitosti (i když není občanem obce) má oproti tomuto „cizímu žadateli“ vyšší právo: může bezprostředně (aniž by podal žádost) nahlédnout do zápisu a usnesení zastupitelstva a usnesení rady (nezávisí to na rozhodnutí úřadu či starosty) a přímo si činit výpisy atd. Postačí, když prostě přijde na úřad a zápis mu musí být bezodkladně předložen. V tomto smyslu – tedy ve zjednodušeném procesu a v právu přímého nahlédnutí a vypisování – jsou práva občana obce vyšší než „cizího žadatele“. Zápis je nutno pořídit do 7 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadě k nahlédnutí.

94. Starosta odpírá možnost pořídit si kopii usnesení i členům zastupitelstva, kteří se chtějí dozvědět, co se projednávalo v jejich nepřítomnosti na zastupitelstvu či v radě.

Pokud právu uvedenému v předchozí odpovědi někdo (např. starosta) brání, pak nejenže dalekosáhle porušuje Ústavu a zákony, ale může také být pachatelem přestupku podle § 46 odst. 1 zákona o přestupcích, za který lze uložit pokutu do 30000 Kč. Při rozsáhlém porušování informační povinnosti může být pachatelem trestného činu podle § 159 Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti s možností postihu až na jeden rok odnětí svobody nebo zákazem činnosti.

Pokud odmítá tyto informace poskytnout i členům zastupitelstva, jedná se navíc o útok na samosprávu a porušení základních demokratických principů. Měl by být bezodkladně odvolán.

95. Má občan právo vyžádat si podklady, které dostávají členové zastupitelstva nebo rady na jednání?

Podkladové materiály je nutno v zásadě rozlišit na dvě skupiny informací: na již hotové informace, které do jednání vstupují sekundárně (**sekundární informace**), a na informace teprve vznikající právě v souvislosti s připraveným jednáním anebo vnitřní pokyny (**primární informace**). Tyto primární informace má úřad nepochybně právo neposkytnout podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a b) uvedeného zákona. Půjde například o návrh opatření, rozbor okolností pro rozhodnutí, návrh formulace usnesení či smlouvy, pokyn jednat s ohledem na určitou okolnost apod. Úřad má právo je neposkytnout – to znamená, že je na něm, jak se rozhodne.

Naopak sekundární informace musejí být na vyžádání poskytnuty. Půjde například o již hotové, například dříve vydané stanovisko úřadu či jiné instituce k projednávané otázce, o text již dříve uzavřené smlouvy, dříve přijatého usnesení apod. Budou poskytnuty v režimu zákona č. 106/99 Sb., tj. podle tam stanoveného postupu a lhůt.

Dále by se v přípravných dokumentech pro jednání rady mohly také objevit chráněné informace typu osobní údaje, utajované skutečnosti anebo obchodní tajemství. Takto charakterizovatelné informace tedy úřad může anebo musí ochránit – tedy neposkytnout.

Ostatní

- 96. Jak správně označit subjekt, po kterém žádám informace, když se jedná o obec? Má to být obec, obecní úřad, zastupitelstvo obce, rada obce, starosta?**

Při podání žádosti je správné použít označení „obec“. Pokud víte, který konkrétní orgán požadovanou informací disponuje, jeho označení pod identifikaci obce rovněž uveďte. Orgány obce tím však nejsou vázány a odpoví ten orgán, do jehož působnosti to dle organizačního řádu spadá. Jakmile podáváte žalobu, je lepší (vyhnete se zbytečným právním tahanicím anebo přinejmenším výtce soudu) označit přímo žalovaný orgán.

- 97. Poskytuje se informace o konkrétních pokutách ve správním řízení udělených právníckým osobám?**

Ano. Pravomocné rozhodnutí o sankci vůči právnícké osobě nepodléhá žádnému druhu zákonného omezení, taková informace má proto být na vyžádání poskytnuta.

- 98. Jak se informace stane zveřejněnou?**

Je mnoho způsobů, jak zveřejnit informace. Zveřejnění ve smyslu svobodného přístupu k informacím znamená, že informace je péčí úřadu *umístěna tak, že může být vždy znovu vyhledána a získána* (viz § 3 odst. 3): například vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat, vystavená na úřední desce, umístěná na internetu nebo je součástí fondu veřejné knihovny. **Zveřejnění však není odvysílání informace v televizi či rozhlase**, protože takovou informaci již druhý den nemůže zájemce vyhledat a získat. V dnešní době úřady nejlépe dosáhnou zveřejnění informace jejím vystavením na své webové (internetové) stránce. Tétož právního stavu dosáhnou, dokud bude daná informace vystavena na oficiální vývěsce úřadu (ale jen po dobu, kdy tam je), anebo například

uvedením informace v brožuře úřadu, která je dostupná ve veřejné knihovně. Internet navíc umožňuje, že úřad splní právní požadavky na zveřejnění informace i tehdy, když sám vůbec nic neučinil, ale tutéž informaci již zveřejnil někdo jiný (často jeho nadřízený, např. ministerstvo v rámci souhrnného zveřejnění). Úřad pak na tuto zveřejněnou informaci již může odkazovat, jako by ji zveřejnil sám. Tato možnost je samozřejmě podmíněna tím, že jinde zveřejněné informace jsou opravdu shodné s těmi, kterými disponuje dožádaný úřad.

99. Co a k čemu je doprovodná informace?

Při jakémkoliv omezení přístupu k informaci je úřad povinen připojit tzv. doprovodné informace (§ 3 odst. 4, § 12). To znamená například, že sdělí (pokud to z kontextu nevyplývá), že žádanou, ale chráněnou a tedy neposkytnutou informaci opravdu má, uvede, jak je rozsáhlá či jaký je počet odepřených informací, do kdy bude chráněna apod. Zcela povinnou doprovodnou informací, která je zároveň součástí Rozhodnutí o odepření informací, je přesné uvedení právního důvodu, pro který byly žádané informace odepřeny. Úřad je povinen také popsat, jakými úvahami byl veden při použití uvedených právních důvodů. Například tedy musí sdělit, že určitý údaj neposkytne, protože ho hodnotí jako obchodní tajemství podle § 9 zákona č. 106/99 Sb., k čemuž ho vede zjištění, že byly splněny všechny charakteristiky, nutné pro existenci obchodního tajemství podle obchodního zákoníku.

100. Jaký je vztah mezi povinností mlčenlivosti pracovníků a povinností poskytovat informace dle zákona č. 106/99 Sb.?

Povinnost mlčenlivosti není překážkou v poskytování informací. Nijak se nevztahuje na proces podle zákona č. 106/99 Sb. Informace mohou být odepírány či omezovány jen vzhledem ke svým vlastním charakteristikám. Mlčenlivost nastoupí až tehdy, kdy bude pracovník mimo pracovní poměr či dobu, například po práci v restauraci. Pak již nemůže poskytovat informace v rámci pracovních povinností, a proto se na něj vztahuje mlčenlivost.

101. Správní řád anebo stavební zákon umožňují nahlédnout do spisu jen účastníkům řízení. Když nejsem účastník, mohu žádat informace o řízení?

Samozřejmě můžete. Ustanovení uvedených zákonů neomezuje obecný přístup k informacím. Rozhodl tak například krajský soud Ostrava. Máte právo na všechny informace, které nepodléhají zvláštní ochraně. Účastníci mají na základě stavebního nebo správního řádu nadstandardní možnost nahlédnout do spisu, zatímco vy se musíte spokojit i

s informací, kterou vám úřad poskytne jiným způsobem, například jako kopii části dokumentu anebo výpis.

102. Musí úřad poskytnout i nad rámec působnosti právní výklad k předpisům týkajícím se jeho činnosti anebo názor na nějaké rozhodnutí?

Nemusí, pokud to není jeho zákonem uložená povinnost. Na žádost není povinen vytvářet žádnou dosud neexistující analýzu, rozbor, srovnání, úvahu apod. Pokud však již má hotový určitý výkladový dokument, který není jen pracovním pokynem, ale je obecný, pak jej musí na žádost poskytnout. Také je povinen vždy poučit účastníka správního a podobného řízení a poskytnout mu pomoc.

103. Může úřad odmítnout informaci médiím, když ví, že budou podány zkresleně?

V žádném případě nesmí. Dosáhnout nezkresleného podání smí úřad jen tím, že bude poskytovat úplnější, srozumitelnější a důvěryhodnější informace.

104. Může zdravotní odbor obce sdělit informace o předchozích stížnostech na zdravotnické zařízení?

Ano, tuto informaci musí obec na žádost poskytnout. Pokud však není jeho zřizovatelem, a prováděla v zařízení jen kontrolu, měla by poskytnout jen výsledky šetření.

105. Vztahuje se zákon o svobodném přístupu k informacím i na oblast životního prostředí?

Poskytování informací z oblasti životního prostředí nepodléhá tomuto zákonu a **probíhá podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí**, který přesně upravuje postup při žádání a poskytování informací (stanoví náležitosti žádosti, lhůty pro vyřízení, opravné prostředky apod.). Často je podána žádost o informace, v níž jsou spolu požadovány s informacemi o životním prostředí i jiné informace. Každá z nich však podléhá poněkud jinému režimu (náležitosti podání, lhůty vyřízení, způsob odvolání apod.).

Zda žádaná informace spadá pod ten či onen režim, vyplývá z § 2 odst. 1 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

106. Máte ještě nějakou otázku týkající se práva na informace?

Odpověď se můžete dozvědět v internetové poradně na adrese www.ostosest.cz.

PŘÍLOHY

Vývojový diagram vyřízení žádosti o informace (prostřední dvojlist)

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Ukázka formuláře: Žádost o poskytnutí informací

Ukázka formuláře: Odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti

Adresář občanských poraden

106/1999 Sb.
ZÁKON
ze dne 11. května 1999
o svobodném přístupu k informacím

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

§ 1

Účel zákona

Zákon upravuje podmínky práva svobodného přístupu k informacím a stanoví základní podmínky, za nichž jsou informace poskytovány.

§ 2

Povinnost poskytovat informace

(1) Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány a orgány územní samosprávy a veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky.

(2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.

(3) Zákon se nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu.¹⁾

§ 3

Základní pojmy

(1) Žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci.

(2) Možností dálkového přístupu pro účel tohoto zákona je přístup k informaci neomezeného okruhu žadatelů pomocí telekomunikačního zařízení²⁾ (například prostřednictvím sítě Internet).

(3) Zveřejněnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která může být vždy znovu vyhledána a získána, zejména vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná ve veřejné knihovně.^{3a)}

(4) Doprovodnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která úzce souvisí s požadovanou informací (například údaj o její existenci,

původu, počtu, důvodu odepření, době, po kterou důvod odepření trvá a kdy bude znovu přezkoumán, a dalších důležitých rysech).

§ 4

Poskytování informací

Povinné subjekty poskytují informace žadateli na základě žádosti nebo zveřejněním.

§ 5

Zveřejňování informací

(1) Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace:

- a) důvod a způsob založení povinného subjektu, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,
- b) popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí,
- c) místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutí povinného subjektu, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při těchto činnostech, a název příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat,
- d) postup, který musí povinný subjekt dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožádání občanů, a to včetně příslušných lhůt, které je třeba dodržovat,
- e) přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí,
- f) sazebník úhrad za poskytování informací,
- g) výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací (§ 18).

(2) Povinné subjekty jsou povinny zveřejňovat informace uvedené v odstavci 1 též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato povinnost se nevztahuje na povinné subjekty, které jsou pouze fyzickými osobami.

(3) Povinné subjekty, které vedou a spravují registry obsahující informace,

které jsou na základě zvláštního zákona každému přístupné, jsou tyto údaje povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím i dálkový přístup. Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu.

(4) Povinný subjekt může informace podle odstavce 1 zveřejnit i dalšími způsoby a s výjimkami uvedenými v tomto zákoně může zveřejnit i další informace.

§ 6

Povinnost odkázat na zveřejněnou informaci

(1) Pokud žádost směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace.

(2) Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne.

§ 7

Ochrana utajovaných skutečností

Je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy⁴⁾ označena za utajovanou skutečnost, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.

§ 8

zrušen

§ 9

Ochrana obchodního tajemství

(1) Pokud je požadovaná informace označena za obchodní tajemství,⁶⁾ povinný subjekt ji neposkytne.

(2) Při poskytování informace, která se týká používání prostředků státního rozpočtu, rozpočtu územního celku nebo fondu zřízeného zákonem⁷⁾ anebo nakládání s majetkem těchto subjektů, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.

§ 10

Ochrana důvěrnosti majetkových poměrů

Informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení⁸⁾ povinný subjekt podle tohoto zákona neposkytne.

§ 11

Další omezení práva na informace

(1) Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud:

- a) se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu,
- b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím.

(2) Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud:

- a) byla předána osobou, již takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí,
- b) ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona⁹⁾ a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období,
- c) by tím byla porušena ochrana duševního vlastnictví stanovená zvláštním předpisem.¹⁰⁾

(3) Při poskytování informací, které získal povinný subjekt od třetí osoby k plnění úkolů na základě zvláštního zákona,¹¹⁾ podle kterého by se na ně vztahovala povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, avšak které lze poskytnout podle tohoto zákona, poskytne povinný subjekt jen ty informace, které přímo souvisejí s plněním jeho úkolu.

(4) Povinné subjekty dále neposkytnou informace o

- a) probíhajícím trestním řízením,
- b) rozhodovací činnosti soudů,
- c) plnění úkolů zpravodajských služeb,¹²⁾
- d) přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech Nejvyššího kontrolního úřadu,
- e) činnosti příslušné organizační složky Ministerstva financí podle zvláštního právního předpisu.^{12a)}

Ustanovení zvláštních zákonů¹³⁾ o poskytování informací v uvedených oblastech tím nejsou dotčena.

§ 12

Podmínky omezení

Všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení

těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.

§ 13

Žádost o poskytnutí informace

(1) Žádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím telekomunikačního zařízení.

(2) Není-li žadateli na ústně podanou žádost informace poskytnuta anebo nepovažuje-li žadatel informaci poskytnutou na ústně podanou žádost za dostačující, je třeba podat žádost písemně.

(3) Ustanovení § 14 až 16 a § 18 platí pouze pro žádosti podané písemně.

§ 14

Postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace

(1) Žádost je podána dnem, kdy ji obdržel povinný subjekt. Sdělení žadatele, že trvá na poskytnutí informace podle § 6 odst. 2, se považuje za nové podání žádosti.

(2) Z podání musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určeno a kdo jej činí. U podání prostřednictvím telekomunikačního zařízení²⁾ musí být uvedena rovněž příslušná identifikace žadatele (například elektronická adresa). Neobsahuje-li žádost tyto údaje, není žádost podáním ve smyslu tohoto zákona a žádost se odloží.

(3) Povinný subjekt posoudí obsah žádosti a:

- a) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů, rozhodne o odmítnutí žádosti,
- b) v případě, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do tří dnů žadateli,
- c) poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od přijetí podání nebo od upřesnění žádosti podle písmena a), a to písemně, nahlédnutím do spisu, včetně možnosti pořídit kopii, nebo na paměťových médiích.

(4) O postupu při poskytování informace se pořídí záznam.

(5) Lhůtu pro poskytnutí informace je možno prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní. Závažnými důvody jsou:

- a) vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost,
- b) vyhledání a sběr objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti,
- c) konzultace s jiným povinným subjektem, který má závažný zájem na rozhodnutí o žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.

Žadatel musí být o prodloužení lhůty i o jeho důvodech vždy prokazatelně informován, a to včas před uplynutím lhůty pro poskytnutí informace.

§ 15

Rozhodnutí

(1) Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá o tom ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží podle § 14 odst. 2 nebo podle § 14 odst. 3 písm. b). Je-li povinným subjektem obec, vydává rozhodnutí obecní úřad.

(2) Rozhodnutí musí obsahovat označení povinného subjektu, číslo jednací a datum vydání rozhodnutí, označení příjemce rozhodnutí, výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, odůvodnění každého omezení práva na informace, poučení o místu, době a formě podání opravného prostředku, vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka povinného subjektu s uvedením jména, příjmení a funkce.

(3) Rozhodnutí se doručuje do vlastních rukou žadatele.

(4) Jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace či nevydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti.

§ 16

Odvolání

(1) Proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od doručení rozhodnutí nebo od marného uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti v případě uvedeném v § 15 odst. 4. Odvolání se podává u povinného subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat.

(2) O odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu rozhoduje povinný subjekt nejbližší vyššího stupně nadřazený povinnému subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat. Jde-li o rozhodnutí obecního úřadu, které se týká informací ve věcech samostatné působnosti obce, rozhoduje o odvolání obecní rada, pokud obecní zastupitelstvo nestanoví, že rozhoduje jiný orgán

obce. V ostatních případech rozhoduje o odvolání ten, kdo stojí v čele povinného subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat, a je oprávněn za něj jednat.

(3) Odvolací orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů od předložení odvolání povinným subjektem. Jestliže v uvedené lhůtě o odvolání nerozhodl, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil; za den doručení tohoto rozhodnutí se považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení odvolání.

(4) Proti rozhodnutí o odvolání se nelze odvolat.

(5) Proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy o odmítnutí žádosti lze podat rozklad, o kterém rozhoduje vedoucí ústředního orgánu státní správy. Ustanovení odstavců 1, 3 a 4 platí pro rozklad obdobně.

(6) Rozhodnutí o odmítnutí žádosti je přezkoumatelné soudem podle zvláštního zákona.¹⁴⁾

§ 17

Hrazení nákladů

(1) Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s vyhledáváním informací, pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.

(2) Žadateli musí být na jeho žádost potvrzena předpokládaná výše úhrady nákladů.

(3) Povinný subjekt může podmínit vydání informací zaplacením úhrady nebo zálohy.

(4) Úhrada je příjmem povinného subjektu.

§ 18

Výroční zpráva

(1) Každý povinný subjekt musí vždy do 1. března zveřejnit výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací podle tohoto zákona obsahující následující údaje:

- a) počet podaných žádostí o informace,
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí,
- c) opis podstatných částí každého rozsudku soudu,
- d) výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů,
- e) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona.

(2) Pokud má povinný subjekt zvláštním zákonem uloženou povinnost předkládat veřejnou výroční zprávu, údaje podle odstavce 1 písm. a) až e) začleňuje do této výroční zprávy jako její samostatnou část s názvem "Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím".

§ 19

Umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.¹⁵⁾

ČÁST DRUHÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 20

(1) Povinnost uvedená v § 5 odst. 2 nastává dnem 1. ledna 2001. Pro obce, které nejsou městy,¹⁶⁾ povinnost podle § 5 odst. 2 nastává dnem 1. ledna 2002.

(2) Povinnost uvedená v § 5 odst. 3 nastává dnem 1. ledna 2002.

(3) Lhůta pro poskytnutí informace [§ 14 odst. 3 písm. c)] a prodloužení této lhůty (§ 14 odst. 5) se v prvních 12 měsících od účinnosti zákona prodlužují na dvojnásobek, a dalších 12 měsíců se prodlužují o polovinu.

(4) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na počítání lhůt a na řízení podle § 15 a 16 správní řád,¹⁷⁾ s výjimkou ustanovení o obnově řízení a o přezkoumávání rozhodnutí mimo odvolací řízení.

§ 21

Vláda vydá nařízení, kterým upraví součinnost orgánů státní správy s obcemi při zajišťování povinností obcí podle § 5 tohoto zákona.

§ 22

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Poznámky:

1) Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

2) § 1 odst. 4 písm. a) zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění zákona č. 150/1992 Sb.

3) zákon č. 53/1959 sb., o jednotné soustavě knihoven (knihovnický zákon), ve znění zákona č. 425/1990 Sb.

3a) § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

4) Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů.

6) § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

7) Například zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění zákona č. 334/1992 Sb., zákon č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 472/1992 Sb., o Státním fondu tržní regulace v zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

8) Například § 24 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, § 23 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, § 14 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, § 24a zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

9) Například zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

10) Například zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

11) Například zákon č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku,

zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 40/1995 Sb., zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákon č. 389/1991 Sb., o státní správě ochrany ovzduší a poplatcích za jeho znečišťování, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

12) § 5 a 8 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

12a) Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

13) Například § 8a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění zákona č. 292/1993 Sb., § 45 zákona č. 166/1993 Sb.

14) § 247 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

15) Například zákon č. 15/1998 Sb., zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Žádost o poskytnutí informace

(dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím)

Žadatel: .....

(jméno a příjmení, u právnické osoby název společnosti)

Adresa (sídlo): .....

.....

Telefon: ..... **e-mail:** .....

žádá: odbor .....

(vyplňte, pokud je Vám známo, který odbor je příslušný k podání informace)

o poskytnutí informace: (charakteristika) .....

.....

.....

.....

Způsob poskytnutí informace: (vyznačte zvolený způsob)

a) zaslat na adresu .....

b) zaslat e-mailem .....

c) k osobnímu vyzvednutí v budově úřadu

Dne: ....

podpis

Pozn.: V případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je žádost formulována příliš obecně, bude žadatel ve stanovené lhůtě vyzván, aby ji upřesnil. V případě, že ji neupřesní do 30 dnů, bude rozhodnuto o jejím odmítnutí.

Odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti

(§ 16 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím)

Žadatel: .....

(jméno a příjmení, u právnické osoby název společnosti)

Adresa (sídlo): .....

.....

podává tímto

Odvolání

proti rozhodnutí ..... **č. j.** .....

o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Odůvodnění: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dne: ....

podpis

Občanské poradny

poskytují rady, informace a pomoc všem, kteří se na ně obrátí. Jsou nezávislým místem bezplatné, důvěrné a nestranné pomoci, provázejí občany při jejich obtížích. Usilují o to, aby občané netrpěli neznalostí svých práv a povinností, neznalostí dostupných služeb nebo neschopností vyjádřit své potřeby či hájit své oprávněné zájmy.

Občanská poradna Brno

Milady Horákové 19, 602 00 Brno
tel. 05/45 24 18 28

Občanská poradna Brno-Trialog

Orlí 20, 602 00 Brno
tel. 05/42 22 14 99

Občanská poradna Děčín

Husovo nám. 13, 405 02 Děčín
tel. 0412/53 01 88

Občanská poradna Havířov

Třeneckého 8/98, 736 01 Havířov
tel. 069/681 06 40

Občanská poradna Jihlava

Palackého 50, 586 01 Jihlava
tel. 066/733 01 64

Občanská poradna Kopřivnice

Štramberská 378
742 21 Kopřivnice
tel. 0656/81 11 49

Občanská poradna Nové Město na Moravě

Vratislavovo nám. 12
592 31 Nové Město na Moravě
tel. 0616/61 61 21

Občanská poradna Olomouc

Wurmova 5, 771 11 Olomouc
tel. 068/550 03 29

Občanská poradna Opava

Pekařská 32, 746 57 Opava
tel. 0653/61 64 37

Občanská poradna Písek

Nábřeží 1. Máje 2259, budova
Úřadu práce, 397 01 Písek
tel. 0362/21 03 19

Občanská poradna Plzeň

Barrandova 8, 301 43 Plzeň
tel. 019/745 71 96

Občanská poradna Polička

Smetanova 55, 572 01 Polička
tel. 0463/72 21 65

Občanská poradna Praha 1

Jakubská 3, 110 00 Praha 1
tel. 02/22 31 01 10

Občanská poradna Praha 3

Vinohradská 176/1513
130 00 Praha 3
tel. 02/72 74 36 66

Občanská poradna Praha 7

Bubenská 3, 170 00 Praha 7
tel. 02/66 71 24 05

Občanská poradna Praha – Jižní město

Donovalská 1862
149 00 Praha 11
tel. 02/795 09 84

Občanská poradna Strakonice

Lidická 154/1, 386 01 Strakonice
tel. 0342/32 22 01

106 odpovědí na vaše otázky

Autor: Oldřich Kužilek

Grafická úprava: Hynek Palatin

Korektura: Věra Kofroňová

Obálka: Josef Kroupa

Koordinace: Jindřiška Prokopová

Tisk: ERKOtyp, s.r.o.

Náklad 3000 výtisků

Praha 2001

Neprodejné

Informace o získání publikace dostanete na adrese:

Otevřená společnost, o.p.s.

Prokopova 9, 130 00, Praha 3

Tel. 02/22 78 16 47 l. 110, fax 02/22 78 16 26

e-mail: info@ostosest.cz

www.ostosest.cz